

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2024-56

25.1.2024

Fremtind Livsforsikring AS

Sykeforsikringer/barnekasko

Barneforsikring – Spinal Muskelatrofi – symptomer før tegning - symptomklausul – fal. § 13-5.

Forsikredes foreldre tegnet 23.8.21 barneforsikring for sin sønn (8 måneder) og opplyste i egenerklæring bl.a. at det ikke var oppdaget noen skade, sykdom, mén eller lyte ved kontroll hos helsestasjonen. Videre at han ble kontrollert for spørsmål om utvidet nyrebekken etter fødsel, noe som ble avkreftet. Symptomklausul på 90 dager fremgikk av forsikringsbeviset. Forsikrede fremmet i mars 2022 krav om erstatning som følge av diagnosen Spinal Muskelatrofi (SMA) type II. Av journal hos helsestasjonen fremgikk 28.9.21 en påtegning om at forsikrede var "litt hypton i kroppen" og satte beina lite under seg, og at man måtte vurdere eventuell henvisning til fysioterapeut ved ett års kontrollen. Foretakets to rådgivende leger samt overlege ved barneavdeling ved sykehuset uttalte at symptomene var forenelige med den senere påviste diagnosen, men at det ikke var noen grunn til å mistenke alvorlig underliggende sykdom på undersøkelsestidspunktet. Saken reiste spørsmål om foretaket kan avslå kravet under henvisning til symptomklausulen. Nemnda viste bl.a. til at samtlige leger hadde vurdert at symptomene som var notert ved undersøkelsen i september var symptomer forenelig med aktuelle diagnose. Slik nemnda så det fremstod det lite sannsynlig at foretaket ved en annen, mer presis, utforming av spørsmålene i erklæringen, ville kunne ha fanget opp forsikredes sykdom ved spørsmål i helseerklæringen. Foretaket kunne dermed avslå forsikredes krav under henvisning til symptomklausulen og foretaket ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikredes mor (forsikringstaker) inngikk avtale om barneforsikring 23.8.21 for forsikrede, og helseerklæring ble utfylt dagen etter uten anmerkning om annet enn spørsmål om utvidet nyrebekken etter fødsel, som ble avklart at var normalt.

Av forsikringsbevis sendt til forsikringstaker 16.9.21 fremgikk:

Særlige begrensninger

Karenstid (Symptomklausul)

Forsikringen omfatter ikke sykdom/arbeidsuførhet som har vist symptomer innen 90 dager etter at forsikringen trådte i kraft, se forsikringsvilkårene.

Helseopplysninger før tegning

Forsikrede ble fulgt opp av helsestasjonen fra fødselen av. Av journalnotat 12.1.21 fremkommer at forsikrede "ligger litt på magen innimellom", samt at det var påvist lett forstørret nyrebekken. Fra journalnotat 9.2.21 fremkommer "lang samtale med mor om hvordan første tiden har gått og hva som er milepæler/ normalutvikling/ utfordringer". Ved journalnotat 5.3.21 fremkommer at forsikrede "hviler på underarmer i mageleie med tyngdepunkt på nedre bryst. Samling om sentrum i ryggleie". Foreldrene ble anbefalt å legge forsikrede på gulvet daglig for å øve på

motorikk. Senere samtaler 16.4.21, 7.5.21, 3.6.21 og 4.8.21 dreier seg hovedsakelig om søvn og mat, men 3.6.21 er det i tillegg notert "flott utvikling".

Helseopplysninger i symptomklausulperioden

Ved kontroll på helsestasjonen 28.9.21 ble følgende notert:

(...)

Utvikling: t (Forsikrede) liker helst å være korte stunder på gulvet. Begynner å "klage" vil opp. Observerer det også her i dag. Er interessert i lekene, men kikker på mor, vil ha hjelp til å hente.

Motorikk: t God finmotorikk på begge hender. Begynnende og ganske presist pinsettgrep. Roterer i mageleie, skyver seg noe bakover. Viser mor hvordan stimulere til å komme framover. Litt hypoton i kroppen? (Forsikrede) setter lite beina under seg. Legger hodet hyppig ned mot gulv for å hvile. Første gang ut. ser gutten, men mor opplever stadig utvikling, at noe nytt skjer. Foreldrene forsøker å finne "de gode" øyeblikkene" i løpet av dagen til å legge (forsikrede) på gulvet. Vurdere evt. fysiohenv. ved ett år.

(...)

Det er videre notert at far ringte helsestasjonen 3.11.21 og ønsket bytte av time til 1. års kontroll, uten at det fremgår når denne var planlagt.

Helseopplysninger etter utløpet av symptomklausulperioden

Forsikrede var på kontroll på helsestasjonen 2.12.21:

Utdypende ang. motorisk utvikling: Løfter hodet noe i mageleie, støtter seg på underarmer, men blir fort trett og legger seg ned og hviler. Ikke oppe på strake hender her i dag. Roterer noe i mageleie, men legger seg ned og hviler. Lite aktivitet i underekstremiteter.

(...)

(Forsikrede) virker trett, slapp. Anb. foreldrene å snakke med fastlegen, få utelukke evt stoffskiftesykdom.

(...)

Utvikling: t (forsikrede) er lite aktiv i kroppen, litt lite "driv". Strekker seg etter leker på gulvet, men gir seg fort når han ikke klarer. Er interessert i lekene; Motorikk: t Som sist motorisk. Kommer seg ikke framover, legger ikke vekt på beina. Hypoton i kroppen. Lite utvikling. Fysioterapeut ser på gutten. Henviser forvuredring, veiledning og oppfølging.

Fra neste undersøkelse på helsestasjonen 6.12.21 siteres:

(...)

Foreldrene har bestilt time til (forsikrede) i dag hos fastlegen. Ut. uttrykker igjen bekymring for (forsikredes) motoriske utvikling og hans hypotone muskulatur, og ber far videreformidle dette til fastlegen. Da undertegnede først så (forsikrede) da han var 10 mnd, spør jeg far om guttens utvikling i månedene før, og far sier de først la merke til at det skjedde en endring rundt ca 6 mnd alder. Før dette var utviklingen "normal". Ber far ta kontakt dersom de har behov. (...)

Fastlegen sendte henvisning til sykehuset samme dag.

Ved telefonhenvendelse 13.12.21 fremgår at forsikrede hadde fått henvisning til sykehuset, med time i januar. Lege på helsestasjonen undersøkte forsikrede 21.12.21 hvor det ble henvist til undersøkelsen i september og tidligere i desember:

(...) Helsesøster reagerer umiddelbart på uttalt hypotoni, men stiller spørsmål ved om barnet mulig er trett idag, at avvik preges av dette. Ifølge mor og far på tidspunkt ingen bekymring. De har tenkt at (forsikrede) er sen i utvikling. Mor er til informasjon jordmor og far jobber som fysioterapeut. (...) Mor og far kommer idag sammen med gutten for at u.t. helsestasjonslege også skal danne seg et inntrykk av gutten. De angir å i utgangspunkt, inntil 10 mnd kontroll å ikke ha hatt noen bekymringer. Har fått enkelte øvesler for å styrke motorikk, mener at der mulig kan være litt fremgang. Viser til at han gjør forsøkk på å skyve litt fra med kne i mageleie. Legger barnet på rygg. Kan ikke snu seg fra rygg til mageleie. Når gutten legges på rygg utadroteres

begge u.ekstr i abduisert stilling. Han tipper ved hjelp beina bakover langs hode, tøylighet ikke i samsvar med alder. Hypermobil. Når han legges i sideleie klarer han etterhvert å plassere bøyde albuer under seg, støtter seg i under 1 minutt før han slipper seg ned sideleie. Hodet hviler da på gulvet. Fremstår som om kraft opphører. Lite utholdenhet, økt tretthet. Fremstår absolutt hypoton u.ekstremiteter. Legger ingen vekt på beina. Spenner ikke i fra og u.t opplever ingen kraft i beina ved bøy og strekk i hofteledd og kneledd. Setter seg ikke opp selv. Ved forsøk på å sette ham på gulv, siger han raskt sammen, holder ikke igjen med armer. U.t reagerer også på påfallende store puter over begge fottrygger.

(...)

Bekymring uttrykkes til vakthavende barnelege idag. Der oppfordres til ny henvisning for vurdering av snarlig vurdering poliklinisk. Ved us idag liten endring sammenliknet med beskrivelse av undersøkelser ved helsesykepleier.

De neste konsultasjonene med helsestasjonen gjaldt oppfølging overfor sykehuset ettersom undersøkelsen ble utsatt. Fysioterapeut noterte 21.1.22:

Deltok på KIM-møte i bhg. (...) Foreldra fortalte at dei hadde opplevd (forsikrede) som sein i motorisk utvikling, men adekvat fram til ca 6 mnd. Etter dette skjedde utviklinga saktare, og når dei har sett tilbake på videoar frå tidlegare bemerker dei at han har blitt mindre aktiv med beina t.d i badebalje, og at han har lite kraft i kroppen og lite aktiv bruk av armane og beina når han er på gulvet. Blir plassert i sitjande, set seg ikkje opp sjølv. Sit ustabil og ramler lett. Dei er bekymra for om han har ein nevromuskulær sjukdom. (...)

Svarrapport vedrørende DNA analyse forelå 16.2.22, og konkluderte med SMA type II:

Klinisk informasjon:

Normal utv. Frem til ca 10. mnd alder. Deretter stans i motorisk utvikling. Svært hypoton i beina

I epikrise fra sykehuset 2.3.22 står at forsikrede hadde "mistet motoriske ferdigheter" fra desember 2021.

Forsikringstaker meldte skaden 19.3.22 og opplyste at symptomene oppsto i desember 2021. Vedlagt denne var en legeerklæring datert 14.3.22 som bekreftet diagnosen SMA type II.

Fra videokonsultasjon på sykehuset 3.5.22:

(...)

(Opplysninger hentet fra journal) Normalt svangerskap, fødsel og nyfødtpperiode. Sosial og språklig utvikling har vært normal. Motorisk utvikling var forsinket - hodekontroll ved ca 4 mndr alder, rullet fra mage til rygg ved 4-5 mndr alder, ålet seg fremover da han var knapt ett år gammel. Fra desember 2021 ble det observert at han mistet motoriske ferdigheter, sluttet å åle seg fremover, rullet ikke, dårligere sittebalanse, løftet armene kun opp til ansiktshøyde. Man beskriver god finmotorisk funksjon i hender og pinsettgrep. Henvist til barnevdeling (...), og genetiske analyser gjør at man kan stille diagnose spinal muskeltrofi, og fordi han har sittebalanse kategoriseres han som SMA type 2.(...)

Rådgivende lege vurderte saken første gang 23.6.22:

Symptomene som ble kommentert september. bl.a. 280921 kan med ettertidens blick ses i sammenheng med Spinal muskeltrofi type 2/ SMA2. Ved tegningen 240821 kan det mest sannsynlig ha vært reell bekymring for barnets helse. Den 090221 skal det ha vært en lang samtale om "milepæler", hva man kan vente av motoriske ferdigheter som vil inntre når, altså normalutvikling, utfordringer osv. Eksempler på "milepæler" er å rulle seg over ved egen hjelp (normalt 8-10 uker). kunne sitte med støtte (senest ved 6 måneders alder), kunne sette seg opp selv (9 måneder), stå uten støtte kortvarig (senest 12 måneder) Disse lå pr februar 2021 ennå litt frem i tid og samtalen har trolig vært preget av generell informasjon. Forsikrede har imidlertid neppe kunnet sitte ved 9 måneders alder, altså omkring tegningstidspunktet/ overgang august-september 2021. I notat fra helsestasjonen 270522 står det første gang at han "kan sitte litt oppe", altså halvannet år gammel Ved helsestasjonsundersøkelsen anfører man 280921 at barnet kan være "litt hypotont?" og det ble 021221 ifølge notat fra helsesykepleier uttrykt bekymring pga manglende eller forsinket motorisk utvikling og det ble henvist til lege og til fysioterapeut. Genetisk diagnose SMA2 ble stillet 170222.

Jeg tenker at del må ha vært uttrykt reell bekymring fra helsepersonell pr august 21. Det skal ifølge foreldre riktignok ha vært liten bekymring frem til barnet var 10 måneder, altså ultimo september 2021. Om det burde vært anført uro og bekymring for barnets utvikling ved tegning er et skjønnsspørsmål som det neppe er noen entydig facit på men at det har vært markerte motoriske forsinkelser og symptomer på svikt i klausulperioden, altså frem til slutten av desember 2021 er etter mitt syn overveiende sannsynlig.

En annen rådgivende lege i foretaket vurderte saken 6.9.21:

I denne saken er jeg helt på linje med dr (...). Fra mitt ståsted er det ved konsultasjon i september 2021 på helsestasjonen at det begynner å bli klart at (forsikrede) er forsinket. Det beskrives mulig hypotoni og at han setter bena lite under seg. Ved undersøkelse 02.12.21 kommer dette klarere frem, særlig at han blir fort trett og at det er lite aktivitet i underekstremitetene. 06.12.21 beskriver far at det skjedde en forandring ved 6 mndr alder. Før det var utviklingen "normal" mens det nå beskrives hypoton muskulatur. I løpet av de tre høstmånedene etter inngåelse av forsikringen blir det klart at gutten er hypoton.

Foretaket avsto i brev av 4.10.22 fremsatt krav og begrunnet avslaget med at sykdommen hadde vist symptomer i avtalens karensperiode.

Etter intern klagebehandling opprettholdt foretaket sitt standpunkt.

Spesialist, overlege ved barneavdelingen ved sykehuset uttalte 12.5.23:

(...)

Slik man forstår saken er det gitt avslag på barneforsikring på bakgrunn av symptomer som er beskrevet i helsestasjonsnotat 28.09.21. Viser til utskrift av notat, gjengir ikke dette ordrett eller i sin helhet her. Helsepsykeleier stiller i notatet spørsmål om (forsikrede) er litt hypoton i kroppen og at han setter bena lite under seg. Hun beskriver også at han legger hodet hyppig ned mot gulvet for å hvile. Når man nå vet at (forsikrede) har SMA type II, vil man kunne si at dette var symptomer forenlig med hans diagnose. Det er første gang helsepsykeleier ser gutten. Det står anført at mor opplever stadig utvikling, at noe nytt skjer. Foreldre er oppmerksomme på å bruke øyeblikkene på å stimulere i mageleie. Helsepsykeleier skriver videre at man må vurdere evt henvisning til fysioterapeut ved neste konsultasjon ved ett års alder. Ut fra beskrivelsen av helsepsykeleier får man ingen mistanke om at verken helsepsykeleier eller mor har i tankene at dette kan dreie seg om en alvorlig underliggende sykdom, heller ikke en alvorlig muskeltilstand som SMA type II. Dersom man skulle hatt slik mistanke, burde og ville gutten på det aktuelle tidspunktet blitt henvist til spesialisthelsetjenesten. Barn med SMA type II utvikler seg gjerne normalt de første 6 levmånedene. Symptomene viser seg mellom 6 og 18 måneder med nedsatt kraft i muskler som mage/rygg, skulder og hofteparti. Det er mer nedsatt kraft i bena enn i hendene. SMA er en svært sjelden sykdom, den rammer rundt 1 per 10 000 levendefødte barn i Norge. Det er en sykdom som krever utredning i spesialisthelsetjenesten og må påvises ved genetisk utredning. Det er nok kun et fåtall av helsepsykeleiere som møter på denne sykdommen i sin arbeidskarriere. En helsepsykeleier skal vurdere barn etter normal milepælsutvikling og henvise videre når utviklingen ikke følger denne. Det er samtidig stor variasjon blant barn og mange faktorer som påvirker et barns utvikling. Det er mange "vanligere" årsaker til at barn kan være hypotone og litt forsinket i utviklingen. Det er ikke uvanlig at man vil se det an en liten stund. Dette også fordi vurderingen ved helsepsykeleier er basert på et øyeblikksbilde. Således kan man ikke klandre helsepsykeleier for at man ikke gikk videre med saken på daværende tidspunkt.

Ut fra vurderingen gjort av helsepsykeleier og det ovenfornevnte finner man det helt urimelig at noen på det aktuelle tidspunktet kunne mistenke en slik alvorlig sykdom hos (forsikrede). Det synes derfor urimelig at det er gitt avslag på barneforsikring.

Forsikrede har i det vesentlige anført at foretakets avslag er begrunnet i uriktig faktum og uriktig rettsanvendelse. Symptomklausulen utløp 21. november og det er derfor kun opplysninger ved 10 måneders kontrollen med helsepsykeleier 28.9.21 som kan begrunne avslaget. Opplysninger i etterfølgende journaler om foreldrenes observasjoner kan ikke vektlegges. Det er for øvrig ikke korrekt at foreldrene så en negativ endring i forsikredes utvikling fra 6-10 måneders alder. Det var ingen tap av funksjon i karensperioden, og foreldrene har ikke observert symptomer på alvorlig sykdom i karensperioden. Det var først etter utløpet av karensperioden, på et års kontrollen foreldrene begynte å bekymre seg for forsikredes motoriske utvikling.

Det er foretaket som har bevisbyrden for at symptomklausulen kan anvendes. De bemerkninger helsesykepleier hadde til forsikredes motorikk og utvikling under 10-månederskontrollen, må sies å være så vage, diffuse og generelle at det ikke vil være mulig å fange disse opp som symptomer på en sykdom. SMA type II er en svært sjelden sykdom, og på tidspunktet for besøket på helsestasjonen 28.9.21 viste ikke forsikrede sykdomstegn eller symptomer på denne sykdommen. Utviklingen hos barn er forskjellig og uttalelsen om at forsikrede var litt slappere enn andre på den alderen kan ikke uten videre tolkes som et symptom på alvorlig sykdom. Det kan vanskelig sies å være uttrykt reell bekymring på dette tidspunktet. Det vises til avgjørelse 2021-1284.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har krav på utbetaling under henvisning til symptomklausulen. Det er i tilstrekkelig grad sannsynliggjort at det forelå symptomer på SMA type II i karenperioden, og at disse i ettertid settes i sammenheng med diagnosen det kreves erstatning for. Det er tilstrekkelig for å anvende symptomklausulen at man i ettertid forstår at forhold som har vist seg i karenstiden i virkeligheten var symptomer på den sykdommen som senere er blitt konstatert. Det er ikke nødvendig at sykdommen er konstatert innenfor karenstiden, eller at man på dette tidspunktet visste eller mistenkte aktuelle diagnose. Det er tilstrekkelig at symptomene har "vist seg" i karenperioden, uavhengig av hvem som har sett dem. Det er uten betydning at symptomene var vage, da det avgjørende er om det er debut av symptomer i karenperioden. Det er ingen betingelse at foresatte har oppsøkt lege med barnet, eller at foresatte burde ha skjønnet at barnet hadde symptomer, da det ikke stilles krav til subjektiv kunnskap.

Oppfølging av barns utvikling er i kjerneområdet av helsestasjonens oppgaver. De øvrige journalnotatene dokumenterer at også foreldrene merket en negativ endring i forsikredes utvikling fra 6-10 måneders alder og utover, altså innenfor karenperioden, ved at han ble mindre aktiv og slappere. Til dette kommer at forsikredes mor og far er utdannet henholdsvis jordmor og fysioterapeut.

Saken skiller seg fra 2021-1284 ettersom det ikke forelå journalopplysninger i karenperioden i den saken, samt at det var snakk om en mye mer sjelden sykdom. To rådgivende leger har uttalt seg klart om at symptomer på SMA type II har vist seg i karenperioden. Selv om barn kan utvikle seg noe ulikt, viser dokumentasjonen i saken klart at de symptomer man så allerede ved 6-10 måneders alder og utover kan knyttes til diagnosen han senere fikk. Dette bekreftes også av overlegen ved barneavdelingen ved sykehuset.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet i saken er om symptomklausulen i forsikringsavtalen kommer til anvendelse. Saken reiser spørsmål om forsikredes sykdom hadde vist slike symptomer før forsikringstegningen at den med rimelighet kunne ha vært fanget opp ved spørsmål fra foretaket.

Det følger av forsikringsavtaleloven (fal.) § 13-5 annet ledd at forsikringsforetak kan ta forbehold om at det "bare svarer for sykdom som har vist symptomer etter et bestemt tidspunkt" i sykeforsikringer og uføredekninger i tilknytning til livsforsikring.

I aktuelle sak har foretaket tatt et slikt forbehold. Symptomklausulen er inntatt i forsikringsbeviset samt forsikringsvilkårenes pkt. 11.2. Begge steder fremgår at:

Forsikringen omfatter ikke sykdom/arbeidsuførhet som har vist symptomer innen 90 dager etter at forsikringen trådte i kraft, se forsikringsvilkårene.

Reguleringen innebærer at foretaket ikke er ansvarlig for forsikredes SMA II, dersom forsikrede viste "symptomer" på SMA II de første 90 dagene etter at forsikringen "begannte å gjelde".

Forbehold tatt med hjemmel i fal. § 13-5 annet ledd, må ses i sammenheng med opplysningsplikten ved tegningen av forsikringen, jf. Rt-2015-695 avsnitt 35. Der fremgår det at en avtale om "karenstid etter § 13-5 annet ledd første punktum ikke kan omfatte sykdom som før tegningen har vist slike symptomer at sykdommen med rimelighet kunne ha vært fanget opp ved spørsmål fra selskapet".

Dette innebærer at dersom foretaket i aktuelle sak kunne avdekket forsikredes sykdom ved spørsmål i helseerklæringen, vil foretaket være ansvarlig for følgene av forsikredes SMA II.

Nemnda tar først stilling til om SMA II har vist symptomer innen 90 dager.

Partene er enige om at karenstiden løp fra og med 24.8.21 til og med 21.11.21. Spørsmålet blir da om sykdommen viste "symptomer" på SMA II innen 21.11.21.

Ordlyden "symptomer" gir ikke særlig veiledning, annet enn at plagene må være forenlige med den senere påviste sykdommen. I LB-2019-161231, la lagmannsretten til grunn at begrepet "symptom" "må forstås slik at objektiv forekomst av tegn på sykdom ikke i seg selv er tilstrekkelig. Det kreves at forsikringstakeren rent faktisk har oppdaget tegnene. Det kreves derimot ikke at vedkommende har kunnskap om at tegnene er eller kan være utslag av sykdom. Det er tilstrekkelig at det som ble oppdaget ble oppfattet som noe "unormalt". Foretaket må sannsynliggjøre at de aktuelle symptomene skyldtes den senere diagnostiserte lidelsen. Det er derfor ikke tilstrekkelig at symptomene var vanlige, forenlige eller typiske for lidelsen, se FSN-6181.

Oppsummert er det altså tilstrekkelig at forhold som viste seg i karensperioden, i ettertid viser seg å være symptomer på den sykdom som senere ble diagnostisert, jf. også 2021-820. Innledende symptomer på en sykdom, som for eksempel først ikke gir grunn til bekymring, omfattes derfor i utgangspunktet også av en symptomklausul. Her gjelder det likevel en nedre grense. Blant annet i 2021-1284 presiserte nemnda at vage eller generelle symptomer ikke er tilstrekkelig for at foretaket skal kunne avslå erstatning under henvisning til en symptomklausul.

Den medisinske dokumentasjonen i saken viser relativt klart på hvilket tidspunkt forsikrede viste symptomer på det som senere er konstatert å være SMA II. Ved undersøkelsen 28.9.21 fremkommer at helsesøster noterer at forsikrede er "litt hypoton i kroppen". Han ble ikke henvist til videre utredning, i stedet fremkommer at dette skulle vurderes ved ett års kontrollen.

Begge de rådgivende legene samt overlegen ved barneavdelingen ved sykehuset oppgir i sine vurderinger at dette "var symptomer forenelig med hans diagnose".

Forsikrede var ikke til ytterligere kontroller eller undersøkelser i karensperioden, den planlagte 1 års kontrollen, ble ifølge journalen utsatt av far 3.11.21. Karensperioden utløp 21.11.21 og ved undersøkelsen 2.12.21 gir helsesøster uttrykk for reell bekymring, og sørger også for rask oppfølging av denne bekymringen.

De etterfølgende journalnotatene viser også at foreldrene merket en endring i utviklingen hos forsikrede ved 6-10 måneders alder, altså innenfor karenstiden. Selv om dette er journalnotater som er skrevet etter utløpet av karenstiden underbygger dette at symptomene er oppdaget/konstatert av foreldrene i karenstiden. De symptomer som forsikrede hadde ved undersøkelsen 2.12.21 var symptomer som foreldrene hadde observert at forsikrede også hadde hatt i de knappe to månedene som gikk mellom undersøkelsen i slutten av september og frem til karenstiden utløp i november.

Overlegen ved barneavdelingen ved sykehuset har presisert at det på tidspunktet for undersøkelsen 28.9.21 ikke var noen mistanke hverken hos mor eller helsesøster om at det dreide seg om en alvorlig underliggende sykdom eller SMA II. Nemnda bemerker at det ikke er nødvendig

at man på det tidspunktet forsto at det dreide seg om en alvorlig sykdom.

Nemnda legger etter dette til grunn at forsikrede viste symptomer på SMA II karensperioden. Dette støttes også av at samtlige leger har lagt til grunn at de symptomene som er nevnt i journalen 28.9.21 er symptomer på aktuelle sykdom. Forsikredes anførsel om at de symptomene han viste var så vage og diffuse at foretaket ikke kan avslå erstatning under henvisning til symptomklausulen kan etter nemndas syn ikke føre frem på bakgrunn av de medisinske vurderingene i saken. Samtlige leger har vurdert at symptomene som er notert ved undersøkelsen i september er symptomer forenelig med aktuelle diagnose. Videre førte symptomene i karensperioden til at han ble utredet nærmere av barnelege og ved gentesting. Den medisinske dokumentasjonen viser dessuten at forsikrede tapte seg i funksjon senhøsten høsten 2021, noe som er et typisk utslag av SMA II, jf. beskrivelsen av SMA II i legeerklæring 12.5.23.

Ettersom forsikrede viste "symptomer" i karenstiden, jf. fal. § 13-5 andre ledd, kan foretaket i utgangspunktet avslå forsikredes krav under henvisning til symptomklausulen inntatt i forsikringsbeviset. Dette gjelder imidlertid ikke dersom forsikrede også hadde symptomer på SMA II før tegning og foretaket derfor med rimelighet kunne fanget opp sykdommen ved å stille spørsmål i helseerklæringen.

Forsikringsforetaket har bevisbyrden for at sykdommen ikke kunne ha vært fanget opp ved utformingen av spørsmålene i helseerklæringen. Veiledningen for vurderingen er trukket opp av domstolene i hhv. Rt-2015-659, og senere LA-2018-65930. Slik nemnda ser det, fremstår det lite sannsynlig at foretaket ved en annen, mer presis, utforming av spørsmålene i erklæringen, ville kunne ha fanget opp forsikredes sykdom ved spørsmål i helseerklæringen. Samlet sett er nemnda kommet til at foretaket ikke ved spørsmål i helseerklæringen med rimelighet ville kunne ha fanget opp den utviklingen som senere har ført til diagnosen, jf. LA-2018-65930.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).